THUNVED & WRANDING · OKTOBER 2026

Kravkartan

Vad som krävs av en ledare i dag

Kraven på den som leder ett bolag har vuxit snabbt. Här har vi samlat tolv områden som avgör om ett bolag lyckas och växer, juridiskt, ekonomiskt och kommunikativt. Paragraftecknet visar var det finns en koppling till lag, och det gäller tio av de tolv områdena. Börja med ett område, inte med alla.

§ Koppling till lag FÖRUTSÄTTNING Inget lagkrav, men avgörande för att lyckas

JURIDISKT

Arbetsmiljö och hälsa §

Arbetsgivaren har ansvaret för arbetsmiljön, och chefer ska kunna förebygga och hantera ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling.

Arbetsmiljölagen, AFS 2023:1 och 2023:2

FÖRSTA STEGET
Kontrollera att rutinerna mot kränkande särbehandling finns och att alla vet var de hittar dem.

Cybersäkerhet §

Säkerhetsåtgärder, incidentrapportering och utbildning av ledningen i 18 sektorer. Mindre bolag får ofta kraven via sina kunder.

Cybersäkerhetslagen (2025:1506)

FÖRSTA STEGET
Ta reda på vilka krav era kunder ställer, och träna alla i att känna igen bedrägliga mejl.

Dataskydd §

Personuppgifter om kunder och medarbetare ska hanteras lagligt och säkert, oavsett hur stort bolaget är.

Dataskyddsförordningen (GDPR)

FÖRSTA STEGET
Gå igenom vilken information som matas in i era digitala verktyg och AI-tjänster.

Visselblåsning §

Från 50 anställda ska det finnas interna kanaler där medarbetare kan rapportera missförhållanden.

Visselblåsarlagen (2021:890)

FÖRSTA STEGET
Har ni färre anställda, se ändå till att alla vet vart de kan vända sig.

EKONOMISKT

Finansiell strategi §

Styrelsen ska löpande bedöma ekonomin och upprätta en kontrollbalansräkning om det egna kapitalet understiger halva aktiekapitalet.

Aktiebolagslagen, bokföringslagen

FÖRSTA STEGET
Se till att du vet hur ditt ansvarsområde påverkar resultatet och kassan.

AI och digitalisering §

Den som använder AI i verksamheten ska vidta åtgärder så att personalen har tillräcklig kunskap om det.

EU:s AI-förordning, artikel 4

FÖRSTA STEGET
Lista vilka AI-verktyg som faktiskt används i bolaget, och till vad.

Omvärldsanalys

FÖRUTSÄTTNING

Förändringar i marknad, teknik, regler och säkerhetsläge påverkar affären snabbare än förr. Den som ser dem tidigt hinner ställa om.

FÖRSTA STEGET
Avsätt en stund varje kvartal för att gå igenom vad som har förändrats runt er.

Beredskap och totalförsvar §

Inget generellt krav på krigsorganisation, men ett företag kan bli skyldigt att delta i totalförsvarsplanering.

Lag (1992:1403) om totalförsvar

FÖRSTA STEGET
Kan ni leverera om personal, el eller internet försvinner en vecka?

KOMMUNIKATIVT

Kommunikation och riktning §

Medarbetarna ska veta vilka uppgifter de har, vilket resultat som ska nås och vad som ska prioriteras. Med kollektivavtal förhandlar ni med facket före viktigare förändringar.

AFS 2023:2, 2 kap. 7 §; medbestämmandelagen

FÖRSTA STEGET
Ställ tre frågor: Vart ska vi? Vad är viktigast just nu? Vad är mitt ansvar?

Inkludering §

Sju diskrimineringsgrunder. Alla arbetsgivare ska arbeta förebyggande med aktiva åtgärder, bland annat vid rekrytering och befordran.

Diskrimineringslagen

FÖRSTA STEGET
Se över hur ni rekryterar: finns det tydliga kriterier som alla känner till?

Jämställdhet och lön §

Alla arbetsgivare ska kartlägga lönerna varje år för att hitta osakliga skillnader mellan kvinnor och män.

Diskrimineringslagen, 3 kap.

FÖRSTA STEGET
Boka in årets lönekartläggning, och sätt lön utifrån kriterier som alla känner till.

Arbetsgivar- och kundvarumärke

FÖRUTSÄTTNING

Medarbetarna är bolagets mest trovärdiga ambassadörer, både när ni rekryterar och när ni säljer. Intern stolthet ger extern synlighet™.

FÖRSTA STEGET
Fråga en gång i månaden: Vad har vi gjort som vi är stolta över?

Lagkraven i detalj

Markera det som gäller ert bolag. Vad som gäller beror på hur många ni är, vilken bransch ni är i och om ni har kollektivavtal. Gränserna går ofta vid 10, 25 och 50 anställda.

Arbetsmiljö och hälsa

Gäller oss	Krav	Gäller	Regel
☐	Arbetsgivaren har ansvaret för arbetsmiljön och ska bedriva systematiskt arbetsmiljöarbete.	Alla med anställda	Arbetsmiljölagen; AFS 2023:1
☐	Arbetsmiljöuppgifter får fördelas till chefer, men bara till den som har tillräckliga kunskaper, befogenheter och resurser.	Alla med anställda	AFS 2023:1
☐	Chefer och arbetsledare ska ha kunskaper om hur man förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling.	Alla med anställda	AFS 2023:2, 2 kap. 4 §
☐	Medarbetarna ska känna till vilka uppgifter de har, vilket resultat som ska nås, vad som ska prioriteras när tiden inte räcker och vem de kan vända sig till för stöd.	Alla med anställda	AFS 2023:2, 2 kap. 7 §
☐	Klargöra att kränkande särbehandling inte accepteras, och ha rutiner för hur det hanteras som alla känner till.	Alla med anställda	AFS 2023:2, 2 kap. 10–11 §§
☐	Upprätta en plan för återgång i arbete senast dag 30, om sjukfrånvaron väntas bli minst 60 dagar.	Alla med anställda	Socialförsäkringsbalken 30 kap.

Arbetstid

Gäller oss	Krav	Gäller	Regel
☐	Minst 11 timmars dygnsvila och 36 timmars veckovila. Allmän övertid högst 200 timmar per år.	Om inte kollektivavtal säger annat	Arbetstidslagen

Likabehandling och lön

Gäller oss	Krav	Gäller	Regel
☐	Sju diskrimineringsgrunder. Arbeta förebyggande med aktiva åtgärder inom bland annat rekrytering, lön och kompetensutveckling.	Alla. Skriftligt från 25 anställda	Diskrimineringslagen 3 kap.
☐	Utreda och vidta åtgärder när en medarbetare upplever sig trakasserad eller sexuellt trakasserad.	Alla	Diskrimineringslagen 2 kap.
☐	Lönekartläggning varje år för att upptäcka osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Nya regler om lönetransparens är uppskjutna.	Alla. Skriftligt från 10 anställda	Diskrimineringslagen 3 kap.

Lagkraven i detalj, fortsättning

Data, AI och säkerhet

Gäller oss	Krav	Gäller	Regel
☐	Hantera personuppgifter om kunder och medarbetare enligt dataskyddsförordningen.	Alla	GDPR
☐	Vidta åtgärder för att de som använder AI i arbetet har tillräcklig kunskap om det.	Alla som använder AI	AI-förordningen art. 4
☐	Säkerhetsåtgärder, incidentrapportering och utbildning av ledningen i cybersäkerhet.	Från 50 anställda eller 10 M€ i 18 sektorer	Cybersäkerhetslagen (2025:1506)
☐	Interna kanaler där medarbetare kan rapportera missförhållanden.	Från 50 anställda	Visselblåsarlagen (2021:890)

Ekonomi och bolag

Gäller oss	Krav	Gäller	Regel
☐	Löpande bokföring och arkivering.	Alla företag	Bokföringslagen
☐	Styrelsen ska fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och upprätta en kontrollbalansräkning när det egna kapitalet understiger hälften av aktiekapitalet.	Aktiebolag	Aktiebolagslagen 8 kap. 4 §, 25 kap.

Samverkan, förändring och beredskap

Gäller oss	Krav	Gäller	Regel
☐	Förhandla med facket innan beslut om viktigare förändringar, och informera löpande om hur verksamheten utvecklas.	Arbetsgivare med kollektivavtal	Medbestämmandelagen 11 och 19 §§
☐	Delta i totalförsvarsplanering om en myndighet begär det. Inget generellt krav på krigsorganisation.	Vissa företag	Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap

Så använder du kartan

1. Markera

Kryssa i det som gäller ert bolag, och stryk det som inte gör det. Då ser ni vad som återstår.

2. Välj ett område

Börja med det område du tvekade längst på. Ett i taget räcker, och det ger mer än att försöka med allt.

3. Ge det 66 dagar

Ett nytt beteende tar i snitt 66 dagar att bygga in. Boka 15 minuter i veckan för att följa upp: Vad hände? Vad lärde jag mig? Vad gör jag annorlunda på måndag?

ATT VARA LEDARE

Alla kraven ingår i programmet

Samtliga krav som gäller dig som chef ingår i fackkunskapen i vårt ledarskapsprogram ATT VARA LEDARE. En del läser du in själv, med material från oss, och en del arbetar vi med tillsammans i programmet. Då slipper du hålla koll på allt på egen hand, och ledarskap ska inte vara ensamt.

thunvedwranding.se/utbildning

Kravkartan är en översikt och ingen juridisk rådgivning. Vad som gäller ert bolag beror på storlek, bransch och om ni har kollektivavtal. Uppgifterna gäller oktober 2026. Reglerna om lönetransparens är uppskjutna, och AI-förordningens krav på AI-kunnighet formulerades om under 2026.